

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin 08.10.2021 § 40

§ 40

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista Euroopan unionin elpymis- ja palautumismekanismin mukaiseen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan vuosina 2021-2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Ohrankämmen Karoliina
Wilén Leena
Savikko Niina
Jansson Hermanni
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin antaa selostusosan mukaisen lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista Euroopan unionin elpymis- ja palautumismekanismin mukaiseen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan vuosina 2021-2025.

Käsittely

Asia käsiteltiin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Päätös

Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti

Selostus

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista Euroopan unionin elpymis- ja palautumismekanismin mukaiseen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan vuosina 2021-2025. Lausunto pyydetään toimittamaan Lausuntopalvelu.fi -järjestelmään.

Asia: VN/22611/2021

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista Euroopan unionin elpymis- ja palautumismekanismin mukaiseen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan vuosina 2021-2025

1. Lausunto 1 §:ään (Soveltamisala)

Ei lausuttavaa.

2. Lausunto 2 §:ään (Valtionapuviranomainen)

Ei lausuttavaa.

3. Lausunto 3 §:ään (Avustuslajit)

Ei lausuttavaa.

4. Lausunto 4 §:ään (Valtionavustuksen myöntämisen erityiset edellytykset)

1 mom. on säädetty, avustuksen myöntämisen edellytyksenä pilarissa 4 on, että sillä rahoitettava toiminta toteuttaa yhtä tai useampaa tavoitetta (kuvattu asetusluonnoksessa). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen kanta on, että avustuksella tulisi voida käyttöönoton lisäksi hankkia digitaalisia välineitä (esim chat-järjestelmän laajentaminen, Omaolon laajentaminen), jotka edistävät tavoitteiden toteutumista.

Lisäksi Länsi-Uudenmaan väliaikainen valmistelualue katsoo, että asetuksessa ei tulisi rajata, millä tavalla hoitotakuuta tai hoito-, kuntoutus- ja palveluvelan purkua tulisi edistää. Suomen kunnat ja hyvinvointialueet eroavat toisistaan merkittävästi, jolloin aluiden tulisi saada itse määrittää keinot ja ratkaisut hoitotakuun vahvistamiseen ja hoito-, kuntoutus- ja palveluvelan purkuun kunhan niiden tavoitteet ovat asetuksen mukaiset.

Pykälän 4 toisessa momentissa on edellytysten listauksessa kohdassa 1 erikseen nostettu mielenterveyspalvelut ” 1) edistetään hoitotakuun toteutumista (mukaan lukien mielenterveyspalvelut) sekä puretaan koronavirustilanteen aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa”. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin toivoo selkeytystä, miksi mielenterveyspalvelut on painotettu kohdassa 1, mutta kohdan 2 osalta (2 edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista”) samanlaista painotusta ei ole.

Pykälän kolmannessa momentissa IPS-malli on syytä aukikirjoittaa.

Pykälässä pilarissa neljä asetetut edellytykset ovat sinällään kannatettavia. Niissä kuitenkin painottuu hoitotakuun toteuttaminen. On syytä vielä miettiä, onko avustuksen myöntämisen edellytykset ja pilarin neljä rahoitettavan toiminnan tavoitteet (investoinnit) realistisia toteuttaa. Rahoituskausi on pituudeltaan 2021-2025 ja ainakin osa edellytyksistä ja investoinneista on sellaisia, että niiden esimerkiksi kustannusvaikuttavuuden arviointi voi lyhyellä aikajaksolla olla haastavaa. Tiedolla johtamisen ja tietoperustaisen ohjauksen tavoitteet ovat hyviä, mutta erilaiset innovaatiot datan käsittelyn automatisoinnista ja tietojen yhdistelystä on aikaa vievää.

5. Lausunto 5 §:ään (Valtionavustuksen hakeminen)

Pykälässä 5 sanotaan, että hakijan tulee kuvata, mitkä ovat numeeriset tavoitteet hoitoon pääsyn parantumiselle vaiheittain hankekauden aikana kansallisesti yhtenäisellä tavalla. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen kanta on, että kansallisesti yhtenäiset tavat mittaamiseen tulisi määrittää tarkemmalle tasolle hankeoppaassa, jotta hakija voi toteuttaa vaadittavan kuvauksen oikealla tarkkuudella.

5§ kolmannessa momentissa luetellaan asioita, joita pilarin 4 hakemukselta edellytetään. Nämä liittyvät hoitotakuuseen. 4§:n toisessa momentissa on kuitenkin avustuksen myöntämisen edellytyksissä hoitotakuuseen liittyvien edellytysten lisäksi vaihtoehtoina mainittu ”3) vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta” ja ”5) asiakaslähtöinen digitaalinen hoitotietojärjestelmä Ahvenanmaalla.”. Mikäli rahoitusta haetaan jompaankumpaan näistä, voi olla epätarkoituksenmukaista kuvata 5§ kolmannessa momentissa edellytetyjä asioita. Mikäli ajatellaan, että kaikki

4 pilarin avustukset kohdentuvat tavalla tai toisella hoitotakuuseen olisi se syytä aukikirjoittaa yhdeksi edellytykseksi 4§ ensimmäiseen momenttiin.

6. Lausunto 6 §:ään (Avustuksen määrä)

Ei lausuttavaa.

7. Lausunto 7 §:ään (Hyväksyttävät kustannukset)

Länsi-Uudenmaan väliaikaisen valmistelutoimielimen kanta on, että pykälässä 7 kuvattuihin hyväksyttäviin kustannuksiin tulisi lisätä digitaalisten ratkaisujen hankintakulut, jotka ovat keskeisessä roolissa asetuksen pykälässä 4 kuvattujen tavoitteiden toteuttamisessa.

8. Lausunto 8 §:ään (Kirjanpito)

Ei lausuttavaa.

9. Lausunto 9 §:ään (Selvitys valtionavustuksen käytöstä)

Ei lausuttavaa.

10. Lausunto 10 §:ään (Voimaantulo)

Ei lausuttavaa.

11. Tähän voitte kirjoittaa mahdollisia muita huomioita ja kommentteja

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen kanta on, että hyvinvointialueiden väliaikaisten valmistelutoimielinten tulisi voida toimia asetuksessa kuvatun valtionavustuksen hakijana, koska kyseinen valtionavustus liittyy oleellisesti hyvinvointialueiden voimaannan valmisteluun. Tällöin alueen kunnilta ei myöskään tarvittaisi kuntasitoumuksia valtioavustushakemukseen, joka vähentäisi hallinnollista työtä hakemusvaiheessa.

Päätöshistoria